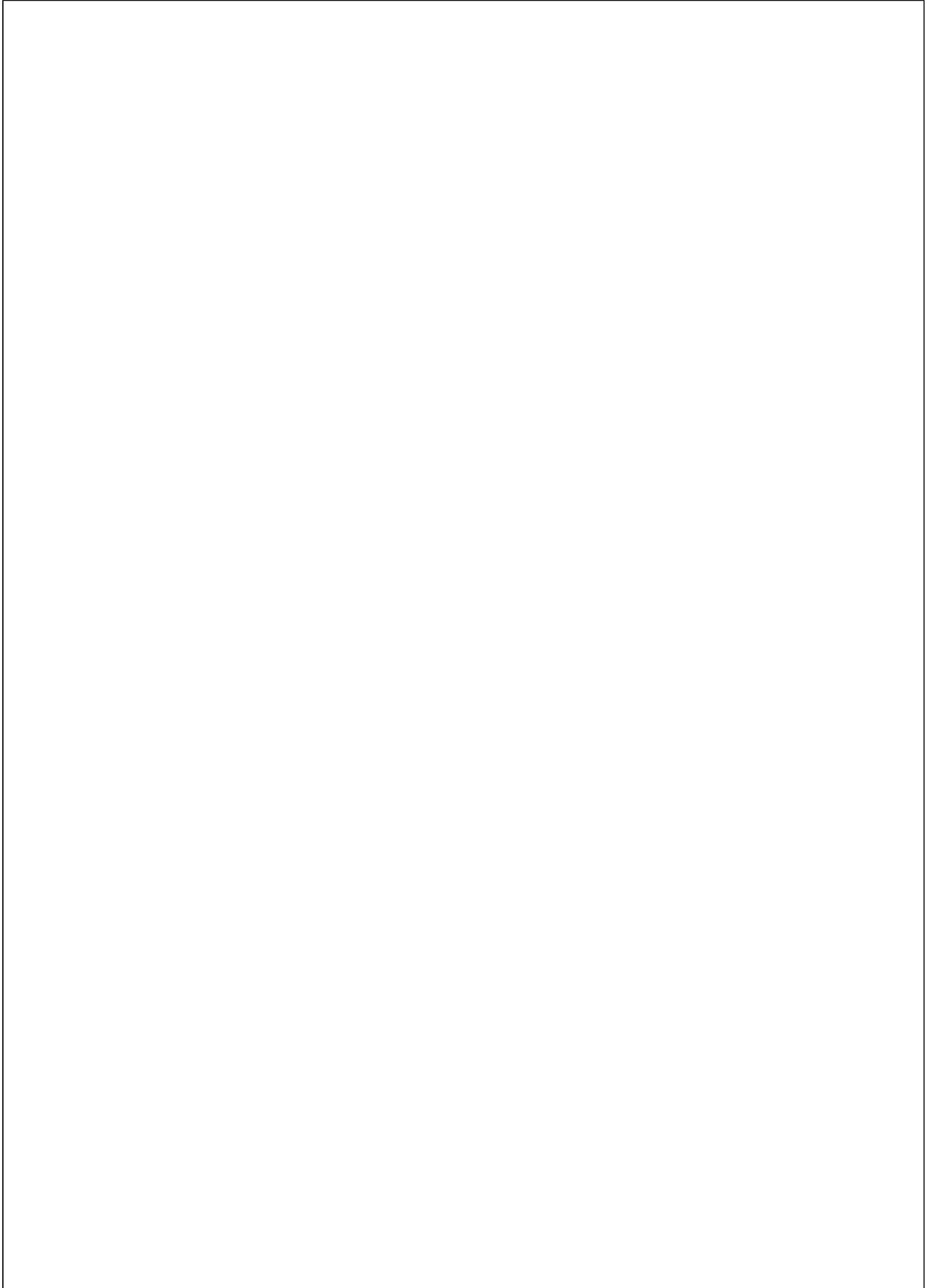

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/historia-z-ipn/166486,Bartosz-Janczak-Lwowskie-Orly-6-Lwowska-Brygada-Piechoty-19431947.html>
27.02.2026, 22:31

Bartosz Janczak: „Lwowskie Orły” 6. Lwowska Brygada Piechoty (1943–1947)

Jedną z jednostek Polskich Sił Zbrojnych, które chwalebnie zapisały się na kartach dziejów polskiego oręęża, była 6. Lwowska Brygada Piechoty.

10.03.2026

[Polskie Siły Zbrojne poza krajem](#) [Polskie wojsko](#)

Po zakończeniu walk toczonych przez Wojsko Polskie we wrześniu i październiku 1939 r. przeciwko III Rzeszy i Związkowi Sowieckiemu – poza granicami kraju znalazło się wielu polskich żołnierzy. Walczyli oni w szeregach Polskich Sił Zbrojnych, najpierw we Francji, a później w Wielkiej Brytanii. Po wyjściu z Armią Andersa z terytorium Związku Sowieckiego znaleźli się także na Środkowym Wschodzie. W Iranie, Palestynie i Egipcie zorganizowano i szkolono 6. Lwowską Brygadę Piechoty, która w latach 1944–1945 uczestniczyła w walkach na Półwyspie Apenińskim. Poza imponującymi dokonaniem na szlaku bojowym brygada wyróżniała się także kadrą żołnierską, która kultywowała tradycje Galicji Wschodniej i „zawsze wiernego” Lwowa.

Sformowanie brygady

6. Lwowska Brygada Piechoty powstała na podstawie rozkazu Naczelnego Wodza z 10 marca 1943 r. Utworzono ją w ramach reorganizacji Armii Polskiej na Wschodzie, powołanej 12 września 1942 r. Zmiana struktur była konieczna z powodu zbyt małej liczby żołnierzy, co negatywnie wpływało na osiągnięcie zdolności bojowej.

Brygada kontynuowała tradycje wojskowe 6. Dywizji Piechoty, która powstała na początku 1941 r. na terenie Związku Sowieckiego, będąc częścią powołanej na mocy układu Sikorski-Majski Armii Polskiej w ZSRS. Dowodzona przez gen. bryg. Michała Tokarzewskiego-Karaszewicza dywizja składała się z trzech pułków piechoty. Nieoficjalnie nosiła nazwę: 6. Dywizja Piechoty „Lwów”. Większość jej żołnierzy pochodziła ze Lwowa i z Galicji Wschodniej, a do Związku Sowieckiego trafili oni w wyniku aresztowań i deportacji. Po wyprowadzeniu polskich oddziałów z ZSRS do Iranu i Iraku i połączeniu ich z formacjami Wojska Polskiego na Środkowym Wschodzie oraz z oddziałami II Korpusu Strzelców, powstała Armia Polska na Wschodzie pod dowództwem gen. dyw. Władysława Andersa. W jej składzie znalazła się 6. DP „Lwów”, którą zreorganizowano, poprzez zmianę struktury organizacyjnej z typu sowieckiego na brytyjski. Rozwiązano wszystkie pułki piechoty. Według rozkazu z 3 października 1942 r. dywizja miała składać się z 2. Brygady Czołgów i 6. Samodzielnej Brygady Strzelców. Dowódcą brygady strzelców został płk dypl.

Klemens Rudnicki¹. Poza jednostkami artylerii, saperów, łączności itp. dywizja składała się z 16., 17. i 18. Lwowskiego Batalionu Strzelców². W tej strukturze funkcjonowała do początku 1943 r.

Na podstawie rozkazu dowódcy Armii Polskiej na Wschodzie z 25 lutego 1943 r. 6. DP rozwiązano. 2. Brygadę Czołgów bezpośrednio podporządkowano gen. Andersowi, a 6. Samodzielną Brygadę Strzelców przekształcono w 6. Lwowską Brygadę Piechoty i włączono wraz z 5. Wileńską Brygadą Piechoty do 5. Kresowej Dywizji Piechoty. Lwowska brygada liczyła 292 oficerów, 152 podchorążych, 1143 podoficerów oraz 3619 szeregowych³. 10 marca 1943 r. zmiany

organizacyjne zatwierdził Naczelny Wódz gen. broni Władysław Sikorski⁴.

Reorganizacja z początku 1943 r. wywołała w szeregach Armii Polskiej na Wschodzie duże poruszenie; największe, co zrozumiałe, wśród żołnierzy 6. Lwowskiej Dywizji Piechoty. Aby załagodzić sytuację, 7 marca w godzinach wieczornych zorganizowano ognisko, podczas którego płk Rudnicki pożegnał gen. Tokarzewskiego-Karaszewicza i przyrzekł, że tradycje dywizji będą kultywowane w brygadzie. Na zakończenie spotkania dowódca 5. Kresowej Dywizji Piechoty gen. bryg. Zygmunt Szyszko-Bohusz powitał żołnierzy 6. Lwowskiej Brygady Piechoty. To wydarzenie miało ogromny wydźwięk emocjonalny.

Ważnymi elementami żołnierskiej codzienności, pokazującymi przywiązanie brygady do Lwowa i Galicji Wschodniej, a także do 6. Lwowskiej Dywizji Piechoty, było tworzenie odznak pamiątkowych i rozpoznawczych. Odznaka pamiątkowa została zaprojektowana w momencie, gdy istniała jeszcze dywizja, a po jej rozwiązaniu i przekazaniu tradycji – uprawniony do jej nadawania był dowódca brygady. Wykonana z oksydowanego białego metalu, częściowo karbowana, przedstawiała orła jagiellońskiego trzymającego w szponach tarczę herbową Lwowa, nad którą znajdował się szyszak husarski. Na tarczy widniał lew stojący na tylnych łapach, który w przednich łapach dzierżył znak pancerny. Podzielona ukośną linią tarcza zawierała kolory herbowe Lwowa – czerwony i niebieski. Odznaka, zatwierdzona rozkazem Naczelnego Wodza z 3 czerwca 1943 r., noszona była na lewej kieszeni bluzy lub koszuli.

► [Czytaj całość na portalu „Przystanek Historia”](#)

Przypisy:

1 B. Janczak, *Generał dywizji Klemens Rudnicki (1897-1992). O przygotowaniu oficera zawodowego*, [w:] *Oświata i nauka na Kresach Wschodnich w XIX i XX wieku*, red. J. Lusek, Bytom 2018, s. 170.

2 IPMS, A.VIII.5/8, Dowództwo Armii Polskiej na Wschodzie, L.dz. 829/I/Tj/42, Organizacja 6. Dywizji z 15 listopada 1942 r.

3 IPMS, C.264/I, Kronika 6. Lwowskiej Brygady Piechoty.

4 IPMS, A.XII.28/5, Depesza ze Sztabu Naczelnego Wodza z 10 marca 1943 r.; IPMS, A.VIII.8/19, Dowództwo Armii Polskiej na Wschodzie, Rozkaz tajny nr 10 z 15 października 1943 r.

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

II wojna światowa, Polskie Siły Zbrojne poza krajem, Polskie wojsko

Artykuł